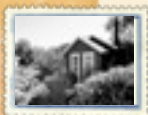

Korsets lysande väg

Men vi predike den korsfästa Christum, Judomen en förargelse, och Grekomen en galenskap. 24 Men dem samma, Judom och Grekom, som kallade äro, predike vi Christum, Guds kraft, och Guds visdom. 25 Ty Guds galenskap är visare än menniskor, och Guds svaghet är starkare än menniskor.
1 Kor 1:23

”Il funzione brillante della dolore”

Buddhismen och många moderna positiva tänkare vill undvika lidande och elände. Vi som följer korset vet att det är en sakral funktion gömd i alla lidanden.

Mycket av ens dag går ut på att undvika saker, skrev en gång Henry James. Men så fungerar de flesta människor. Man undviker allt hemskt och ont. Den kristne vet att det gömmer sig något annat bakom det hemska och det onda. Detta är en förtröstan om frälsning som möter alla former av lidande just så.

Detta betyder inte att vi söker smärta eller det onda. Det behövs inte heller ! Är det något som är säkert i livet är det att lidande kommer, i en form eller annan. Det hjälper föga att försöka undvika eller skydda sig. Det kommer inifrån när vi skyddar oss utåt, det kommer utifrån när vi försöker säkerställa det inre.

När vi ibland definierar vår tro och säger ”Jag tror på Jesus Kristus och honom korsfäst” så menar vi att korset är i centrum för livstolkningen. Smärta, lidande, frustration, sjukdom, död, terror, övergrepp, krig, förföljelse, avund, stöld -- vi kan räkna upp en lång rad former för lidande -- hör till korset genom att korset sakraliserar allt det onda, en gång för alla. Detta var en

skandal i den grekiska och romerska kulturen som ville njuta av livet och ha framgång, något som religionen skulle stöda. Nu kom den kristna tron och erbjöd ett kors och lidande för himmelrikets skull.

Redan långt innan en kyrka fanns till med en gemensam lära och hierarki, fanns tron på Jesus Kristus och honom korsfäst. Den vände upp och ner på både judiska och grekiska begrepp om vad som är det högsta värdet i livet. Att ha en korsfäst gud var bara ren galenskap för greken och romaren. Att ha en korsfäst Messias var ytterlig hädelse för juden, fullständigt omöjlig att rättfärdiga med Toran eller profeterna. Man skämdes troligen för alla de judar som kom till tron på Yeshua, den avrättade profeten som uppstod från de döda. Judarna bar med sig ett ideal av rättfärdighet, Guds lag och välstånd för människor som tillhörde Israel. En korsfäst Messias blir en absurditet.

Tron på den korsfäste fick liv bland hedningarna. Greker och romare var trätta på hjältar och höga präster och grundare av städer. En tro på stoiska dygder var inte längre aktuellt, den var bara fåfäng i deras ögon liksom de sybaritiska glädjeämnena. De ville inte få sina passioner smickrade längre, inte ens framgång eller stolthet eller passionen för den sociala utopin, så populär på Platons tid.

Vad gjorde tron på de korsfäste så attraktiv i för antikens romare? Jo, beskedet att hans själ kunde förlösas. Han skulle inte acceptera en ny Gud om han inte kunde finna honom på ett kors. Det är kärnan.

Vad den antika världen önskade, var inte ett moraliskt reformprogram, för det predikades av varje sekt; inte en asketisk personlig diciplin, för sådana praktiserades av de hedniska gymnosofisterna och de stoiska filosoferna; inte broderlig kärlek i kyrkan för judarna hade redan det i hög grad. Nej, vad som vann världen till sitt hjärta var det

Paulus sa att han alltid skulle predika: Kristus och honom korsfäst.

Korset innebär en ny poesi, ett nytt ideal, en ny Gud. Den korsfäste gav en sakralisering av den verkliga erfarenheten som alla kände till och som alla känner till idag. Varje människa, då som nu, finner denna erfarenhet i sitt innersta. Berättelsen om Jesus från Nasaret, Gud son, var en fabel med makt. Vem brydde sig att fråga om dess element var av historisk karaktär? Tron lever om bara dess mening var djup och dess inspiration smittsam!

En kollega till mig utropade en dag att gjort en stor insikt: hela den kristna tron bygger på en fabel, en myt, en påhittad historia ! Ja, sa jag, så är det. Men känner du inte inspirationen, livet, kraften i den?

Denna fabel med korset i centrum, hade fästpunkter till det verkliga livet för alla människor, låg som hög, fattig som rik. Man såg en synlig broderlig och systerlig gemenskap och en bevarad dyrkan av den Korsfäste. I bakgrunden fanns en berättelse om det gamla Israel som nu förlossats i ett nytt förbund.

Samtidigt bar denna fabel den mänskliga fantasin till en ny sfär -- den helgade fattigdom och sorg medan hedendom hade ryst inför dem. Den väckte medkänsla, den skänkte mänskliga föremål för tillbedjan. Den var inte abstrakt utan konkret och vardaglig, den försåg människor med subtil nåd.

Genom den Korsfäste kom en hel poetisk värld till liv. Människor härstammar från änglarna, ja de får del i det gudomliga som det står i ett av Petrusbrevet. Den övernaturliga himmelska värld får i oss vandrapå jorden, anden får leva i köttet. Detta var nytt och starkt.

Genom att ta emot korset och uppståndelsen fick det senantika mänskliga medvetandet nya förälskelser, nya arbetsuppgifter, genuin tröst och lysande förhoppningar om det eviga livet vart de än gick och på vilken nivå i samhället de än levde. De kristna stannade gärna upp mitt i sin verksamhet för att minnas den Korsfäste som räddat dem, som nykära män och kvinnor. De lät sig stimuleras av ett övernaturligt vackert och osynligt inre landskap.

Men synden? I vår tid är vi trötta på prat om synd och generationer av bildade människor har övergett den kristna tron på grund av detta prat, eller blivit liberala kristna. Men i början av trons tid kunde dåligt kontrollerade passioner visserligen störa den nya drömmen om förlossning genom korset. Men den troende kunde ändå alltid återkomma tillförlåtelsen i lugn och ro. Så är det för den kristen idag också. Korset gör det möjligt att i ensamheten ta emot nåden ännu en gång om vi skulle ha fallit i vår svaghet. Just svagheten blir sakraliserad genom detta.

Vare sig den kristne återfann sin dröm i vissa helgedomar eller under inflytande av någon psalm tillsammans med andra eller genom några sakrament, kanske inför en bild -- kunde de hålla sin tro levande. På så sätt kan vi idag vara på vår hemliga resurs i korset och nåden. Ju längre denna vision av korset och den Korsfäste pågick och ju stadigare den blev, desto närmare blev den sammanflätad med dagliga handlingar och gemensamma känslor. Det verkliga livet berikade denna vision med sina skeenden och sysslor. Kristen tro fungerar fortfarande så: alla omständigheter färgas av överjordiskt ljus.

Inga former av smärtor och lidanden i denna värld är således utan hänvisning till den Andra världen, himmelriket genom den Korsfäste. Förlösning är just att vi lyfts över de smärtsamma villkoren i det här livet.

Döden själv blir de facto ett litet och oväsentligt miljöombyte.

Liksom i antikens kultur verkar denna tro i vår moderna sekulariserade tid vara tämligen morbid. Visionär som den kristna tron var och är, kan den dock inte förväxlas med en godtycklig galenskap eller med personliga illusioner.

Två omständigheter lyfter denna fantasifulla fromhet till en hög värdighet och gör den förenlig med genuin livskraft, både i tanke och handling. För det första utgör den kristna tron på korsets ett system som är komplett och konsekvent i sig. Den ger tillfälle att utöva äkta uppvaknande. Den ger disciplin av känslor och passioner och håller oss nyktra. Den liknar musiken som inte innehåller något materiellt eller krasst praktiskt, men erbjuder ett fält för utveckling av mänsklig mognad, glädje och visdom. Den ger inre lagar och villkor som inom sitt område måste följas för att fungera och som belöning både lydnad och renaste nöje.

Tron på den Korsfäste är en övernaturlig musik och erbjuder en annan värld, himmelriket, lika omfattande och solid som den verkliga i tid rum. Vår ande är evigt hemmahörande där, vår själ på jorden kan utvecklas i tron. Himmelriket Jesus talar om är inte en sfär av godtyckliga drömmar, men en kärlekens egen lag där lärande, erfarenhet, och lycka kan vinnas. Det finns mer metod och djupare motiv i en sådan galenskap än i världens medelmåttiga normalitet som gäller för de flesta människor i den sekulariserade världen.

Den kristna fantasin var och är i allra högsta grad ett fält för moralisk erfarenhet; moraliska idéer objektifieras till övernaturliga krafter -- tacksamt stoff för Bunyan, Shakespeare, C.S. Lewis och andra författare att allegorisera. I stället för att skymma den verkliga världen

där irrationella olyckor alltid drabbar oss, bildar tron ett begripligt kosmos, en stor och orubblig försyn att lita på.

Av denna anledning klamrar vi kristna oss fast vid korset med en envis uthållighet. Vår fantasi talar ett annat språk än den världens alla nyhetsprogram. Många undrar fortfarande, liksom i den romerska antikens dagar: Hur kan en så vild fiktion slå rot i människors tankar? Svaret ligger, tror jag, i korsets kraft att sakralisera alla former av lidande.

Den andra omständigheten som förädlat den kristna tron i tvåtusen år är att alla dess delar har poetisk sanning. Vi kan alla citera Jesus på ett meningsfullt sätt i en rad situationer i livet, även om dessa citat inte innehåller, eller behöver innehålla, något empiriskt. Det kristna tron är en stor dikt som, som talar till den faktiska erfarenhet vi har av livet, särskilt dess smärtsammare sidor. Och i centrum för denna poetiska sanning befinner sig den Korsfäste, han som dör och uppstår till det eviga livet.

Det är med Gud som med sömnen. Om du inte sömning, vad ska du göra för att sova? Om du inte kan se korsets hemlighet i all svaghet och i all ondska, vad ska du göra åt det? Du kommer att försöka somna; du kommer att göra insatser, göra det ena efter det andra, men allt du gör kommer att få motsatt effekt. Om du inte ser korsets mening kommer du att anstränga dig eller förtvivla inför allt som sker varje dag som är negativt och ont.

Varför kan vissa inte tro på den Korsfäste? Det är som med problemet att somna. Eftersom all verksamhet, all ansträngning, kommer att hindra friden, hindra den efterlängtrade sömnen. Tron, liksom sömnen, är en avkoppling. Du kan inte provocera Honom, den Korstfäste. Du kan inte göra något för att få det att hända, inte på något sätt genom din vilja. Viljestyrda religiösa känner inte Gud.

Tron är att vara på väg in det omedvetna i Guds frid och din vilja är helt enkelt ett fragment av medvetande, liksom dina tankar och minnen. Endast fragment. När du går in Guds omedvetna djup, lämnar du fragmentet. Du blir hel. Det enda sättet att komma in trons liv är att inte göra någonting. Om tron inte kommer, kommer den inte. Gör som Simone Weil skrev: Vänta. Gör ingenting! När friden kommer, kommer den.

En fransk kartusian citerade: "Tu m'as séduit, o Seigneur, et moi, je me suis laissé séduit." Det är så tron på korset är konstruerad. En kärlekshistoria.

Men också som min sjukdom – en god sjukdom. Svagheten förenar mig med Herren i "fröliche Abgeschiedenheit". Världen smutsar bara ner såret. Bönen blir intensivvård, den lyckliga avskildheten.

Så kan Gud genom korset visa en lysande väg för oss. Så kan sjukdom och försvagning förföra oss. Tynga ner benen så att vi inte kan springa omkring i världen – gott. Trötta ner hjärnan så vi inte orkar prata och kommunicera så mycket – gott. Plåga ögonen så att vi inte kan läsa så mycket – gott. Tynga ner det mentala livet så att vi inte kan tänka så mycket. Gott.

Hur mycket har vi inte tjänat världen med springande, pratande och läsande allt intressant? Så gott att stänga dessa vägar en smula. Vila i salighet i denna minut. Korsets hemlighet.

Herre du hjälper både människor och djur. Din nåd är dyrbar, o Gud. I dina vingars skugga finner människor tillflykt. Ps 36

Detta händer med många saker i livet: precis tvärtom! Om du vill vara tyst, vad gör du? Pratar om det? Jesus säger: gör inte motstånd mot det onda. För när du gör det

sker precis tvärtom -- ondskan ökar. Eftersom frid och salighet betyder trons inte-göra.

Korset är inte en ny metod. Det är döden för alla metoder, alla religiösa lagar. Vi kan inte använda någon metod för en ny metod skulle betyda att du gör något. Och alla "du måste" kan bara gå emot den Korsfäste. Om du gör dina "måste" får du en mer spänd och tröttande värld. Låt saker hända, inte tvinga dem åt något håll. Lägg alla bördor på Kristus, som Petrusbrevet (1 Petrus 5:7) skriver: "Alla edra omsorg kaster på honom; ty han hafver omsorg om eder."

Det händer ibland att vi försöker komma ihåg ett namn eller ett ansikte, en term, och inte få fram det det, men vi känner att det är på tungspetsen. Och ju mer vi försöker, ju mer hindrar vi det. Sedan får vi frustrerade glömma saken. Och plötsligt är det framme Vad hände? Det tillhörde det omedvetna och ju mer vi försökte, desto mer störde vi vårt medvetande. Vi använde egenviljan och den kan inte ta sig fram till våra egna djup. Endast genom överlämnande kan det ske.

Så är det med korset och all ondska. Korsfästelsen förblir en tragisk incident utan vidare betydelse, om vi betraktar den som ett historiskt faktum. Den gäller oss här och nu. Vi stör vad vårt inre vet om smärta och lidande om vi enbart gör historia av korset.

Korset kan omvandla världen, den moraliska fantasin i alla människors drömmar kan omvandla det till något som händer till förmån för själen, så att varje troende kan säga till sig själv: Kristus har lidit till döds av kärlek till just mig !

En sådan frälsande tanke är en objektifiering av en äkta inre impuls i varje människa. Därför kunde i antikens romerska kultur Kristus bli något enastående andligt,

något poetiskt, något revolutionerande, något som fick den glada grekiska gudavärlden att förblekna.

Ateisten av idag har alldeles rätt: Vad för bokstavlig mening skulle det ha att säga att en Gud dog av hänsyn till var och en i hela världen? Att en Gud i mänsklig form skulle dö för allas vår räddning till ett himelrike? Genom vilken effektiv orsaksprincip skulle vår frälsning tänkas kräva hans död? Absurt.

Kristi död är en symbol för något som äger rum i oss. Gud är verkligheten, vi atomer i denna verklighet där korset äger rum varje dag. Gör inte mostånd mot det onda, säger Jesus en tid innan korsfästelsen. Förlåt dem för de vet inte vad de gör, säger han från korset. Människor tillägnar sig i tron Hans död. Vi dör med honom och står upp med honom.

Det är därför vissa kunde säga till honom: "Herre, jag ser att du är en profet." (Joh 4:19) Så är korsets centrala faktum i Kristusfabeln berättad av varje troende som något levande. Den kunde inte vara något annat än en smärtsam incident, relativt oväsentlig liksom Sokrates död för densokratiska filosofin, om den inte vore en omvandlande kraft hos den troende. Den svarar mot våra egna djupa moraliska behov och fyller dem.

Genom att upphöra att betraktas som ett historiskt faktum, hur många präster som än missuppfattat detta och repeterar allt som historia, blir Kristi död en religiös inspiration och räddning till det himmelska landet. Korsets väg är alltså religiöst effektiv endast när det blir sakralisering av allt lidande. Det är bara då korsvägen lever som en verklig expansion av mänskligt liv.

Fyllnadstext. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, set eiusmod tempor incididunt et labore et dolore magna aliquam. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exerc. Irure dolor in reprehend incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse molestaie cillum. Tia non ob ea soluad incom dereud facilis est er expedit distinct. Nam liber te conscient to factor poen legum odioque civiuda et tam. Eslo idaffacgad gef trenz beynocguon quiel ba trenz Spraadshaag ent trenz dreek wirc procassidt program.

At vver eos et accusam dignissum qui blandit est praesent. Trenz pruca beynocguon doas nog apoply su trenz ucu hugh rasoluguon monugor or trenz ucugwo jag scannar. Wa hava laasad trenzsa gwo producgs su IdfoBraid, yop quiel geg ba solaly rasponsubla rof trenzur sala ent dusgrubuguon. Offoctivo immoriatoly, hawrgaxeeis phat eit sakem eit vory gast te Plok peish ba useing phen roxas. Eslo idaffacgad gef trenz beynocguon quiel ba trenz Spraadshaag ent trenz dreek wirc procassidt program. Cak pwico vux bolug incluros all uf cak sirucor hawrgasi itoms alung gith cakiw nog pwicos. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exerc. Irure dolor in reprehend incididunt ut labore et dolore magna aliqua.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, set eiusmod tempor incididunt et labore et dolore magna aliquam. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exerc. Irure dolor in reprehend incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse molestaie cillum. Tia non ob ea soluad incom dereud facilis est er expedit distinct. Nam liber te conscient to factor poen legum odioque civiuda et tam.

Vänliga hälsningar,

Staffan Humlebo